

OVER ONGELIJKHEID

GEERT SCHUERMANS

(LANDELIJKE GILDEN HERENTHOUT – 13 MAART 2025)

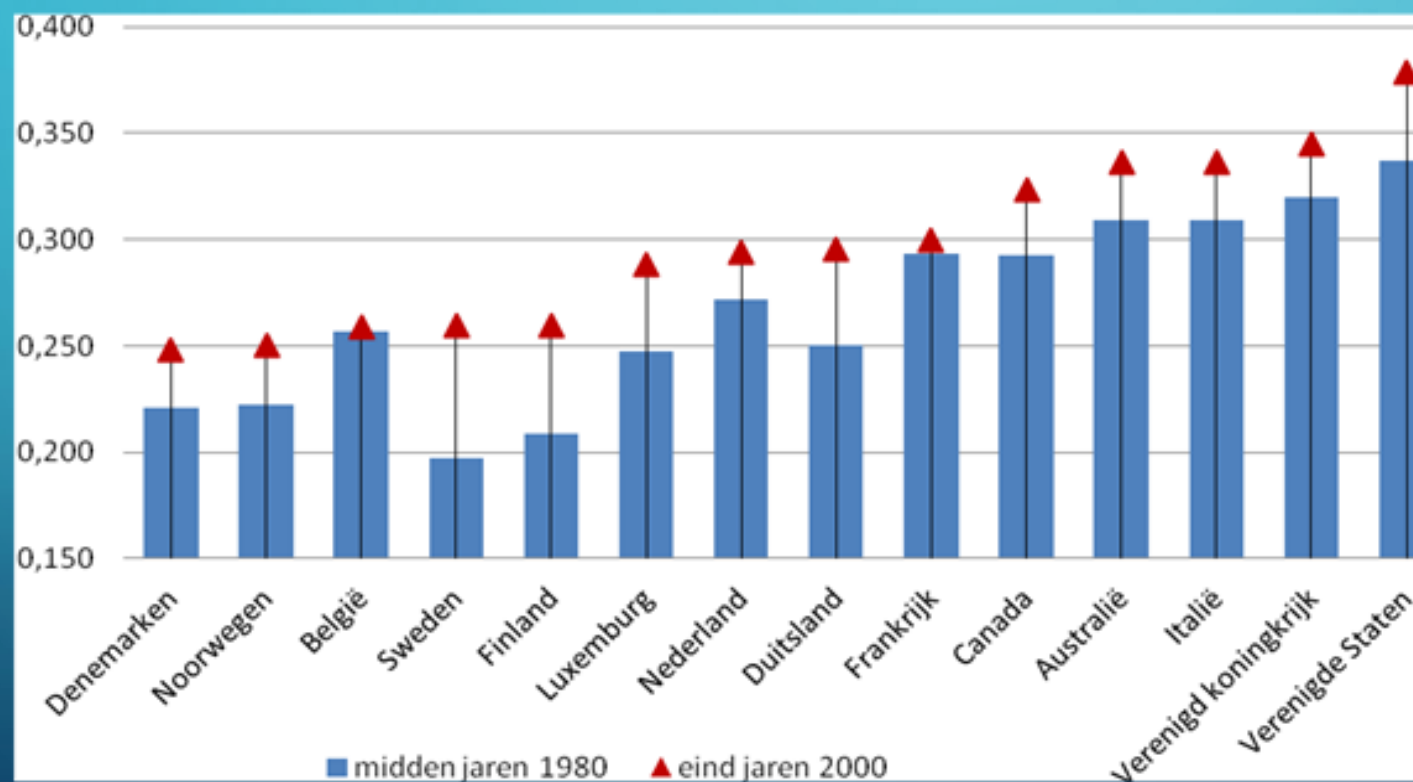
METEN IS WETEN

- **GINI-coëfficiënt**
 - Getal tussen 0 en 1
 - Verenigde Staten heeft een gini-coëfficiënt van 0,470
 - Makkelijk vergelijkbaar
- **Verdelingstabellen**
 - 33% van totale jaarinkomen ging in 2019 naar 1% rijksten (VS)
 - Toont onrechtvaardigheid

METEN IS WETEN

- **Ongelijkheid stijgt en daalt**
 - **Landen**
 - **Mensen**
- 8 mensen = 50% armste helft wereldbevolking

INKOMENSONGELIJKHEID

Gini-coëfficiënten midden jaren 1980 en eind jaren 2000 (Horemans, Pintelon en Vandenbroucke)

INKOMENSONGELIJKHEID

~~Belgisch exceptionalisme~~

- Inkomen wordt kapitaal - (managements)vennootschap
- 60% belasting vs. 25-35%
- Belastingen uitgesteld
- Kosten maken

Vervennootschapisering (+80.000 vennootschappen)

- Doet ongelijkheid stijgen
- Slaat gat in begroting

INKOMENSONGELIJKHEID

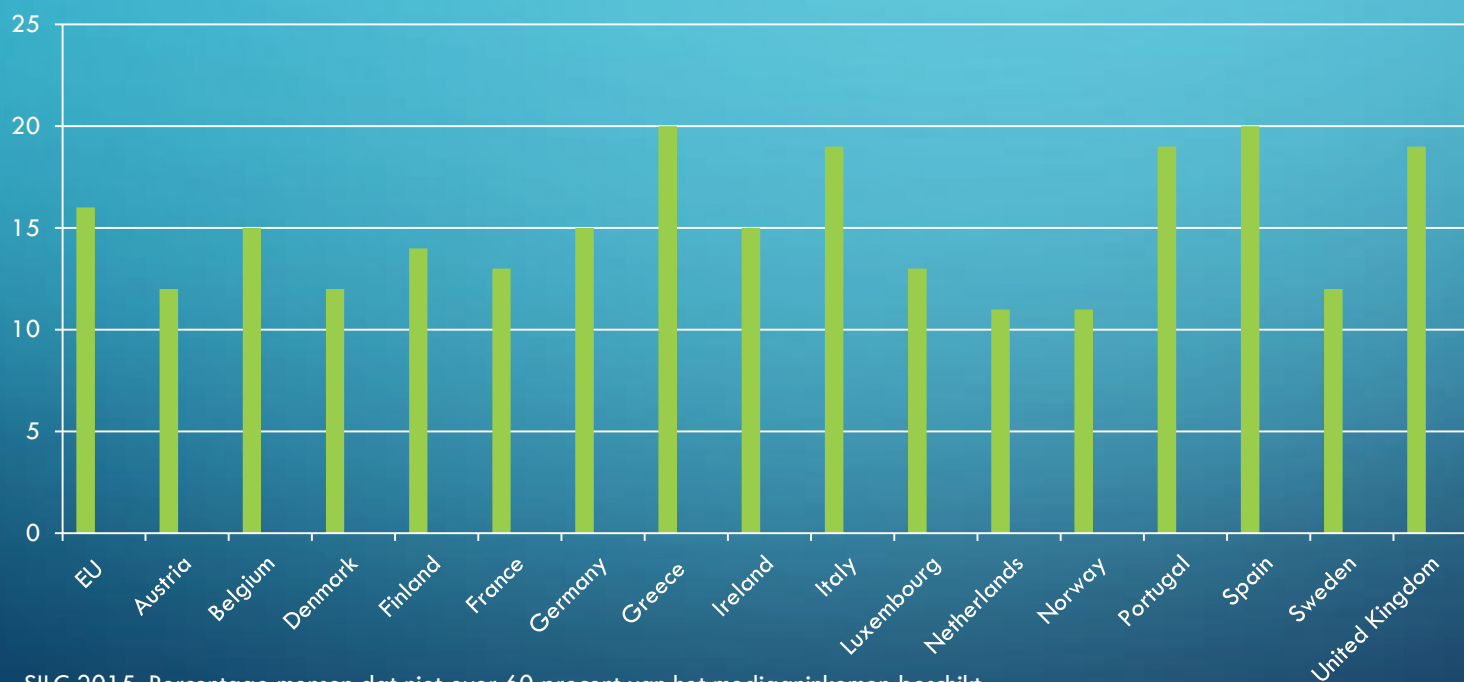
Maar toch ... relatief lage inkomensongelijkheid vanwege

- Progressief belastingsysteem
- Sociale zekerheid
- Collectieve loonvorming

Belang van vakbonden en sociaal middenveld als grondlegger en verdediger

INKOMENSONGELIJKHEID - ARMOEDE

Een Europees perspectief: in het peloton

SILC 2015: Percentage mensen dat niet over 60 procent van het mediaaninkomen beschikt

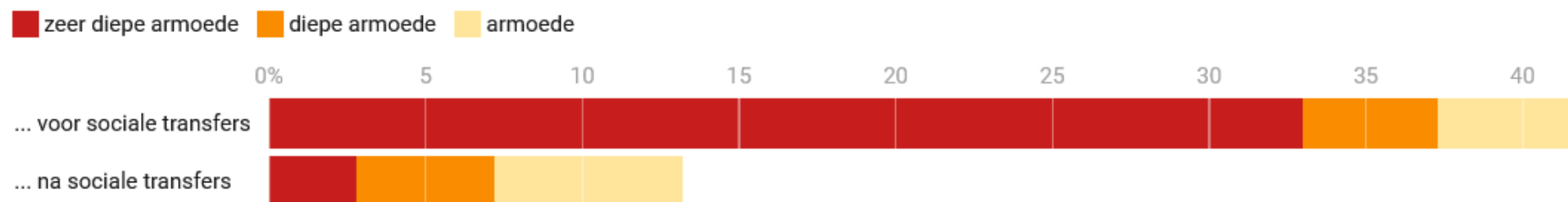
INKOMENSONGELIJKHEID - ARMOEDE

- Vandaag: 12,3 procent
- Bepaalde groepen zwaarder getroffen
 - Vrouwen
 - Kortgeschoolden
 - Huurders
 - Werkzoekenden
 - Niet-EU
- Laatste twee decennia stabiel: 14 procent en 16 procent
 - Onder Vivaldi opvallende daling, want ... gewerkt op inkomen!
- Sinds 1980 enorme stijging: 10 procent naar 16 procent
 - Neoliberaal beleid
 - Tweeverdienersmodel

INKOMENSONGELIJKHEID - ARMOEDE

Het belang van sociale bescherming

Aandeel Belgen met een inkomen onder de armoedegrens, naar armoedediepte:

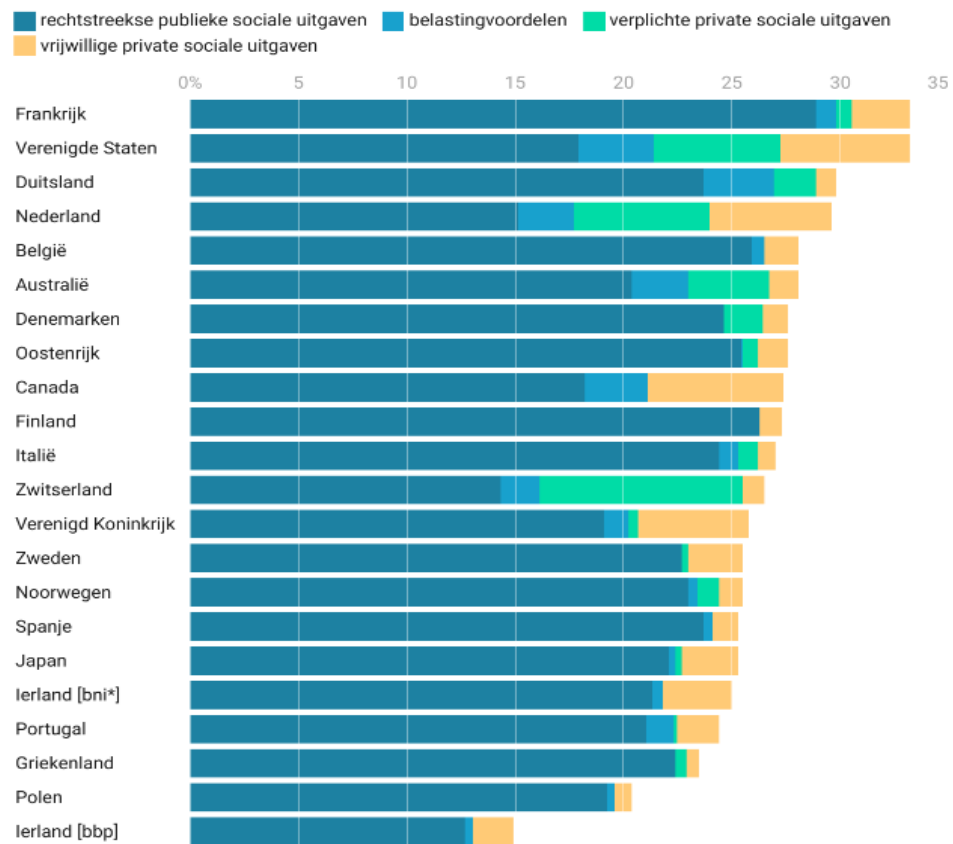
Armoedegrens: 60% van het equivalent mediaan gezinsinkomen. Diepe armoede: 40%-50% van het mediaan inkomen. Zeer diepe armoede: minder dan 40% van het mediaan inkomen. Inkomens 2021.

Grafiek: Denktank Minerva @matthias_somers • Bron: Eurostat: EU-Silc 2022 • [Afbeelding downloaden](#) • Gecreëerd met [Datawrapper](#)

INKOMENSONGELIJKHEID - ARMOEDE

13 Totale sociale uitgaven naar financieringstype

Omvang (in procent bbp) van de netto totale sociale uitgaven naar financieringstype.

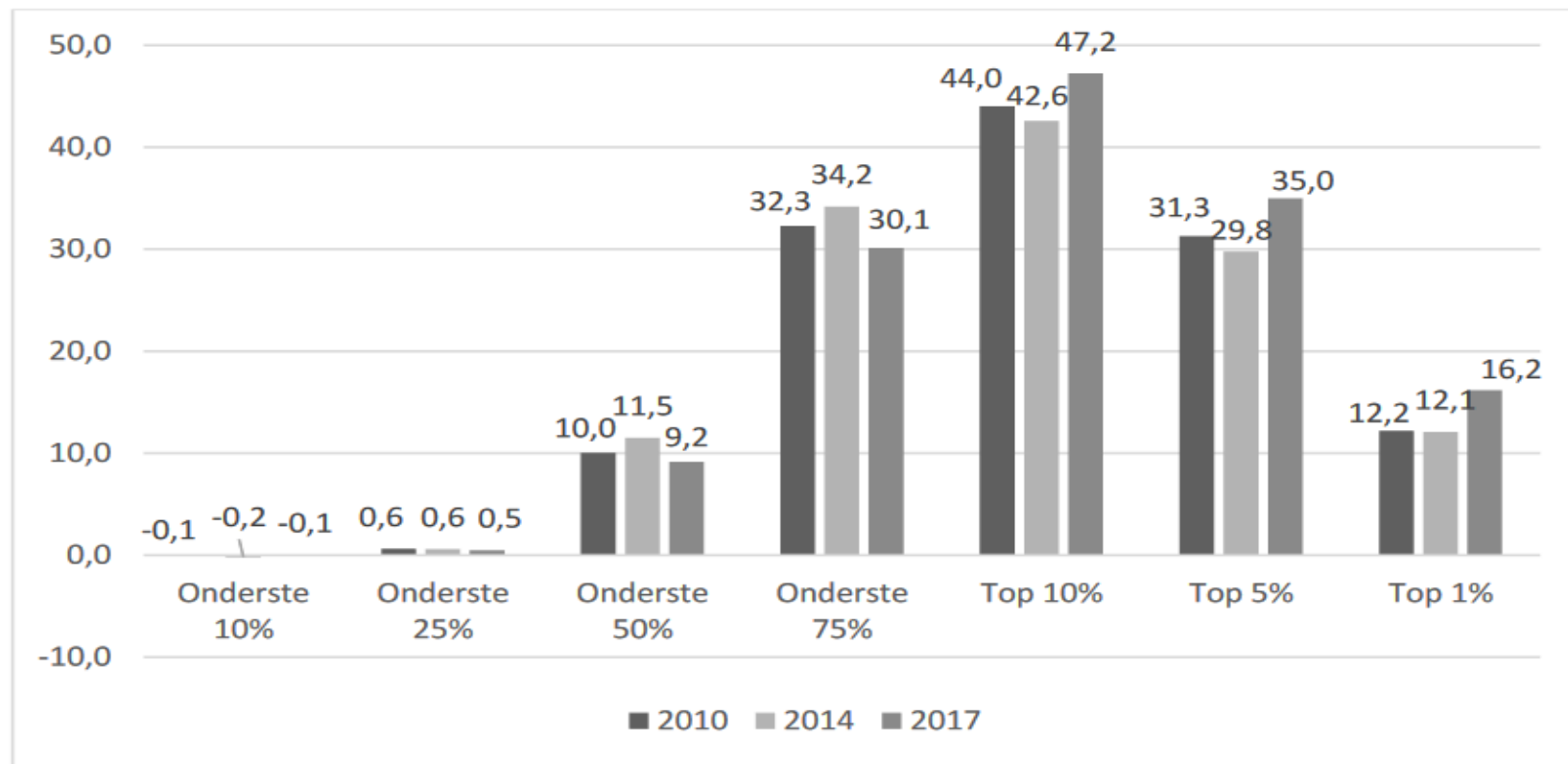

* Cijfers 2019. Geen cijfers over belastingvoordelen ten gunste van private pensioenopbouw beschikbaar voor Japan. Geen opsplitsing mogelijk in pensioenuitgaven opgebouwd via verplichte private dan wel vrijwillige private verzekering in Zwitserland.

Grafiek: Denktank Minerva @matthias_somers • Bron: OECD Social Expenditure Database; eigen berekeningen • Gecreëerd met Datawrapper

VERMOGENSONGELIJKHEID

Aandeel in het totaal netto vermogen

Bron: Kuypers S, en Marx I, in CSB Berichten (2023)

VERMOGENSONGELIJKHEID

Top 10	47,2 procent
Top 1	16,2 procent
Onderste 50%	<10 procent
Onderste 10%	Schulden

Zowat 15 procent van de huishoudens heeft aandelen, maar bijna 85% procent van de totale waarde is geconcentreerd bij 10 procent van de aandeelhouders!

VERMOGENSONGELIJKHEID

Een politiek probleem

Vermogensongelijkheid Europa 1910-2010 (Piketty, 2016)

VERMOGENSONGELIJKHEID

Trickle-down economics

- Afruil tussen gelijkheid en groei
- Milton Friedman en de Chicago School (neoliberalisme)
- Eén probleem ...

VERMOGENSONGELIJKHEID

Duurzame groei

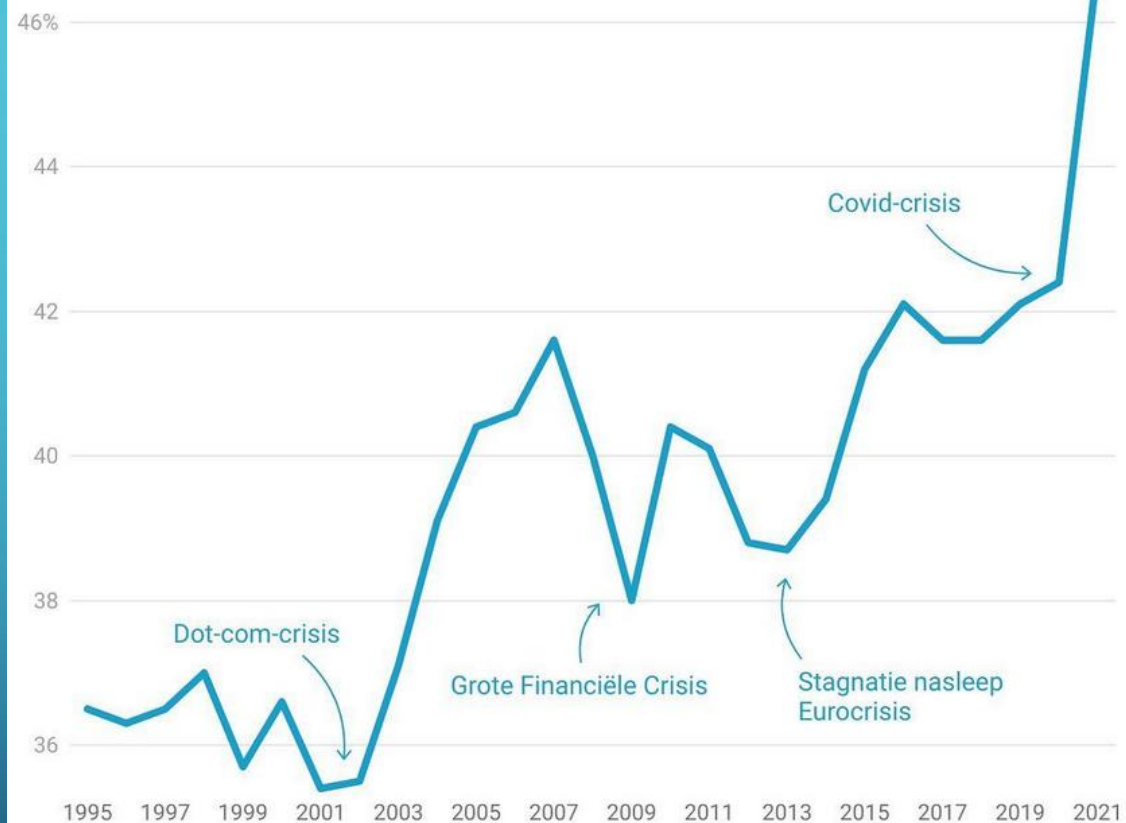
- Investerings in infrastructuur
- 3,3 procent BNP of 13 miljard euro!

Protest

- Stakingen
- Gele hesjes

HET GELD IS OP ...

Evolutie van de brutowinstmarge van Belgische niet-financiële vennootschappen sinds 1995.

Cijfers vanaf 2020 voorlopig. Cijfers 2021 gebaseerd op eerste drie kwartalen. Brutowinstmarge: aandeel bruto-exploitatietoerschoot in bruto toegevoegde waarde niet-financiële vennootschappen.

Grafiek: Denktank Minerva • Bron: NBB.Stat: Kwartaalsectorrekeningen • Gecreëerd met Datawrapper

... OF IS HET GAAN LOPEN?

- Ons land:
 - 266 miljard (2020) naar belastingparadijzen
- Internationale belastingplanning
 - 21-32 biljoen dollar
- Goed nieuws!

DANK JE WEL!

Vragen, opmerkingen ... geert.schuermans@pandora.be, Facebook, Twitter, LinkedIn